

KUTSESTANDARD

Raietöoline, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Raietöölise 3. taseme kutsestandard on välja töötatud:

- Isikute kutsealase kompetentsuse hindamiseks
- Erialaste täiendkoolituste õppekavade aluseks
- Kutseõppe tasemeõppe õppekavade aluseks

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raietöoline, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Raietöoline, tase 3 on oskustöötaja, kes teeb metsakasvatusega ja puidu varumisega seotud töid ja väärtustab looduskeskkonda. Raietöoline juhendub oma töös püstitatud metsakasvatustlikest eesmärkidest. Puidu varumisel juhendub ta raielangi tehnoloogilisest skeemist ja sortimendi kvaliteedinõuetest, luues optimaalsed töötingimused puidu kokkuveoks ja ladustamiseks. Raietöoline kasutab ja hooldab võsa- ja kettsaagi ning teisi töö- ja turvavahendeid.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Metsauuenduse rajamine</p> <ol style="list-style-type: none"> Metsataimede vedamine ja säilitamine Metsakultiveerimismaterjali kvaliteedi hindamine Metsa uuendamine <p>A.2.2 Metsauuenduse hooldamine ja valgustusraie tegemine</p> <ol style="list-style-type: none"> Tööala õigsuses veendumine Kasvama jäävate puude valimine Puistu koosseisu kujundamine Kett- ja võsasae hooldamine <p>A.2.3 Hooldus- ja uuendusraie tegemine</p> <ol style="list-style-type: none"> Raielangi õigsuses veendumine Raiutavate puude valimine Puidu sortimendi tootmine Puidu sortimendi koondamine ja koguse hindamine Kettsae hooldamine
<p>A.3 Töö keskkond ja eripära</p> <p>Raietöölise töökeskkonnaks on mets.</p> <p>Töö toimub välitingimustes ja sõltub ilmastikust. Tööaeg on paindlik.</p> <p>Raietöoline võtab talle antud volituste piires iseseisvalt vastu oma tööd puudutavaid otsuseid.</p> <p>Töö on füüsiliselt raske ja keskmisest kõrgema ohtlikkusega, mistõttu on raietöoline kohustatud kasutama ettenähtud turvavarustust ning järgima tööohutusnõudeid.</p>
<p>A.4 Töövahendid</p> <p>Raietöölise põhilisteks töövahenditeks on võsa- ja kettsaag, istutustoru ja teised metsakultiveerimis- ning langetusvahendid.</p>

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Kutsealal töötamine eeldab orienteerumisvõimet looduses ja füüsilist vastupidavust. Vajalikud on ruumilise mõtlemise võime, rutiinitaluvus, samuti käelise tegevuse täpsus, sujuvus ja kiirus.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
3. taseme raietöölisel on erialane kutseharidus või kutseoskused on omandatud praktilise töö käigus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Raietööliline, metsur, saamees, võsasaamees

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Raietööliline, tase 3 kutse saamiseks on vajalik kompetentside B.2.1-B.2.3 ja B.2.4 (läbiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Metsauuenduse rajamine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veab taimlast metsataimed ajutisse hoiukohta või raiesmikule ja ladustab need, arvestades taimetüüpi ja säilitusnõudeid. 2. Valmistab metsataimed istutamiseks ette ja hindab visuaalselt nende kvaliteeti, lähtudes taimetüübist. 3. Rajab metsakultuure, arvestades uuendatava ala tingimusi ja metsakultiveerimismaterjali tüüpi. Kontrollib tööülesandest lähtudes jooksvalt oma töö kvaliteeti ja nõuetele vastavust (nt metsataimede kinnitustugevus pinnases, istutussügavus, istutuskoha valik, metsataimede ja külvikohtade algtihedus jne). <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) istutus- ja külvivõtted; 2) metsakultiveerimismaterjalide tüübid ja nende säilitusnõuded; 3) metsataimede ja külvikohtade algtiheduse mõõtmise põhimõtted. 	
B.2.2 Metsauuenduse hooldamine ja valgustusraie tegemine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veendub kaarti või elektroonilisi abivahendeid kasutades tööala õigsuses. 2. Valib kasvama jäävad puud, lähtudes metsakasvatustlikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine jm). 3. Võsa- ja kettsaagi kasutades hooldab metsauuendust ja teeb valgustusraiet, raiudes peapuuliigi kasvu takistavaid ning tulevikupuistusse sobimatuid puud, vältides kasvama jäävate puude vigastamist. Kontrollib jooksvalt oma töö kvaliteeti ja nõuetele vastavust, lähtudes tööülesandest (tulevikupuistuks sobilike puude kvaliteet, nende arv hektaril ja vahekaugus). 4. Hooldab võsa- või kettsaagi vastavalt vajadusele ja lähtudes kasutusjuhendist. Töötab ainult tehniliselt korras (nt vibratsioonitase) ja ohutusnõuetele vastava saega. <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) põhilised puu- ja põõsaliigid, nende omadused ja hooldamise põhimõtted; 2) metsakasvatustlikud eesmärgid; 3) puude enamlevinud kahjustused; 4) puistu hõreduse ja vahekauguse mõõtmise põhimõtted; 5) võsa- ja kettsae kasutamise ja hooldamise põhimõtted; 6) valdkonnas kasutatavate infotehnoloogiliste seadmete kasutamise põhimõtted; 7) kaartide kasutamise põhimõtted. 	

B.2.3 Hooldus- ja uuendusraie tegemine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veendub kaarti või elektroonilisi abivahendeid kasutades raielangi õigsuses. 2. Valib metsakasvatustlikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine, säilik- ja seemnepuude valik ja ökotoni kujundamine jm) lähtudes kasvama jäävad puud. 3. Toodab puidu sortimendi vastavalt tootmisülesandes esitatud kvaliteedi- ja parameetrite nõuetele. Hindab tööülesandest lähtudes puidu sortimenti ja kontrollib raie kvaliteeti. 4. Koondab tootmisülesandest lähtudes puidu sortimendid. Hindab laoandmete saamiseks koondatud puidu kogust, lähtudes puidu parameetritest. 5. Hooldab kettsaagi vastavalt vajadusele ja lähtudes kasutusjuhendist. Töötab ainult tehniliselt korras (nt vibratsioonitase) ja ohutusnõuetele vastava saega. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) põhilised puu- ja pöösaliigid, nende omadused ja hooldamise põhimõtted; 2) säilik- ja seemnepuude valiku ja ökotoni kujundamise põhimõtted; 3) metsakasvatustlikud eesmärgid; 4) puidu sortimendi kvaliteedinõuded ja puidurikked; 5) puude enamlevinud kahjustused; 6) puiduvarumistehnoloogiad; 7) puidu koguse hindamise põhimõtted; 8) relaskoopmõõtmise põhimõtted; 9) kettsae kasutamise ja hooldamise põhimõtted; 10) valdkonnas kasutatavate infotehnoloogiliste seadmete kasutamise põhimõtted; 11) kaartide kasutamise põhimõtted. 	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.4 Raietöeline, tase 3 kutset läbiv kompetents	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mõistab oma tegevuse mõju metsa eluringile. 2. Mõistab oma rolli puiduvarumise tehnoloogilises ahelas. 3. Kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides. 4. Kasutab võsa- ja kettsaaga töötamisel ohutuid ja säästvaid töövõtteid; 5. Lähtub oma tegevuses töökeskkonna- ja ohutusnõuetest. 6. Hindab tööga seotud ohufaktoreid: väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivad riske oma tööloigus. Võtab kasutusele sobivad abinõud riskide maandamiseks. 7. Annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale. 8. Kasutab oma töös arvutit, nutiseadmeid ja muid tehnoloogilisi abivahendeid: arvuti- ja internetikasutamise põhitõed, internetiturvalisus, erialased äpid ja veebirakendused. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kutsealaga seonduvad peamised mõisted ja õigusaktidest tulenevad nõuded (metsaseadus, metsa majandamise eeskiri, metsa korraldamise juhend); 2) ergonoomia põhimõtted; 3) töö- ja keskkonnaohutuse alused; 4) esmaabi alused. 	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-05102017-4.3/8k

2. Kutsestandardi koostajad	Pille Meier, MTÜ Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Peeter Lips, Luua Metsanduskool Meelis Kall, Luua Metsanduskool Tenek Mäekivi, Metsatuba OÜ Toomas Kams, HD FestForest Estonia AS Andres Olesk, OÜ Valga Puu Marek Moorits, OÜ Combimill Reopalu
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	8
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	05.10.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.03.2022
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6210 Metsanduse jms oskustöölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Logger, level 3
Soome keeles	Hakkuutyöläinen
Vene keeles	Вальщик
C.3 Lisad	
Lisa 1 Arvuti kasutamise oskused	